

Александар М. Новаковић¹

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет
Департман за србистику

Јелена М. Стошић
Универзитет у Нишу
Филозофски факултет
Департман за србистику

ГРЕШКЕ СТРАНАЦА ПРИ КОРИШЋЕЊУ СРПСКОГ ЈЕЗИКА НА ЈУТЈУБУ (НА ПРИМЕРУ АРНОА ГУЈОНА)

Апстракт: Предмет овога рада јесте анализа грешака Арноа Гујона у првим годинама учења српског као страног језика, са циљем идентификације, класификације и статистичке анализе грешака у години пре и након пресељења у Републику Србију. У раду смо користили дескриптивну методу, методу теоријске анализе са техником анализе видео-садржаја и методу контрастирања. Грађу за истраживање чинило је укупно 35 видео-записа са Јутјуб канала Арноа Гујона, објављених у периоду од 2011. до 2013. године. Анализа резултата истраживања показала нам је тенденцију смањења броја грешака у години након пресељења. Другим речима, забележени број грешака на морфолошком, синтаксичком, лексичком и стилистичком нивоу обрнуто је пропорционалан времену употребе српског језика током јавних наступа, чиме смо још једном показали да се као важан предуслов за успешно савладавање српског језика појављује његова примена у изворном лингвокултуролошком окружењу.

Кључне речи: методика наставе српског као страног језика, анализа грешака, Арно Гујон, Јутјуб.

1. Увод

Развој информационо-комуникационих технологија у другој половини XX века означио је почетак употребе различитих медија у наставном окружењу. Радио, телевизија и филм почели су се употребљавати у реализацији великог броја предмета, при чему је сама њихова природа омогућила ширу примену у настави (страних) језика. Већи број истраживача сагледавао је педагошку страну употребе (традиционалних) медија на часовима страног језика, запажајући позитивне ефекте које остварују на постигнућа ученика (Brinton, Gaskill 1978; Joiner 1990; Bardovi-Harling et al. 1991; Poon 1992; Stempleski, Arcario 1992; Rubin 1995; Cauldwell 1996; Berber 1997). У наведеним истраживањима два су се ефекта посебно истакла у настави језика: 1) учење језика у јединственом друштвеном и културном контексту, односно 2) развој вештине слушања и усвајање основних акустичких говорних константи: *темпа, паузе, ритма и пратећих прозодијских елемената говора*. Међутим, поред традиционалних (наративних) медија, у XXI веку почели су се употребљавати и њихови савремени облици, какви су: интерактивни (дигитални), адаптивни, комуникативни и продуктивни медији (Laurillard 2013), који подразумевају истовремену употребу текста, аудио и видео садржаја. За ову врсту медија почели су се користити термини: 1) „друштвени медији”, јер су омогућили међусобно повезивање већег броја људи, али (врло често) и 2) „образовни медији”, јер су у наставном окружењу преузели улогу традиционалних: *Фејсбук* (енгл. *Facebook*), *Твитер* (енгл. *Twitter*), *Инстаграм* (енгл. *Instagram*) и *Јутјуб* (енгл. *YouTube*) (Terantino 2011; Novaković 2022a). Услед своје мултимедијалне природе, *Јутјуб* је препознат као функционално средство у настави страних језика.

Иако се Јутјуб може користити у настави са истим циљем као и медији који су до његове појаве били у употреби у настави (радио, телевизија и филм), чињеница да сваки појединац може бити аутор видео-садржаја омогућила је његову примену на делимично измењен начин у настави страног језика. Наиме, врло је честа појава и пракса да странци, у тежњи да учени језик користе у конкретним животним ситуацијама (што је основни циљ наставе страног језика), креирају медијске садржаје и њих постављају на поменути платформу. У таквим видео-садржајима неретко проговарају о сопственом искуству учења страног језика, дајући подстрек будућим ученицима. С обзиром на чињеницу да је Јутјуб сцена у Републици Србији релативно малог обима, добар део јавности упознат је са каналима странаца који су учили српски језик и који су, захваљујући таквом ангажовању, постали нашироко познати и популарни. Арно Гујон, оснивач фондације „Солидарност за Косово”, Тијаго Фереира, Бразилац са српским пасошем,

и Лиз Дуонг, „Аустралијанка која се случајно заљубила у Србију и српски језик”, покренули су канале на које годинама уназад постављају видео-садржаје, детаљно описујући изазове и проблеме са којима су се сусретали приликом учења српског језика и промовишући своје професионалне подухвате и активности. Том приликом остављали су драгоцену сведочанство о сопственом напретку у савладавању српског језика током вишемесечног (па и вишегодишњег) учења језика, због чега поменути канали на *Јутјубу* представљају драгоцен извор материјала за лингвометодичку анализу и реализацију многобројних истраживања у области методике наставе српског као страног језика.

2. Методолошке поставке истраживања

2.1. Проблем, предмет и циљ истраживања

Иако се методика наставе српског као страног језика почела развијати шездестих година двадесетог века, подручје анализе грешака ни дан-данас није у потпуности истражено и објашњено. Први рад у вези с питањем анализе грешака објављен је тек средином деведесетих година, при чему је интересовање било кратког века. Све до почетка новог миленијума није било нових истраживања у вези с грешкама које странци продукују приликом учења српског језика (в. Iričanin 1999; Jovanov 2011; Ruskova Đermanović 2013; Babić 2014, 2015, 2016a, 2016b, 2017, 2018, 2020; Milošević 2016, 2017; Perišić Arsić 2016; Đorđević 2017; Sudimac 2019, 2020; Novaković, Jović 2022). Имајући у виду значај анализе грешака у унапређењу квалитета наставе, као и очигледно повећање броја истраживача у области методике наставе српског као страног језика, последњих година створени су услови за реализацију ове врсте истраживања (што наведени радови и показују). Развој центара за изучавање српског као страног језика и увећање писменог корпуса омогућили су истраживачима да се посвете изучавању међујезичког утицаја, односно интерференције матерњег језика ученика и ученог (страног, српског) језика. Поменути истраживачи махом су радили на писаном корпусу (који је укључивао тестове знања, саставе и есеје). Развој информационо-комуникационих технологија и стварање нових медија (какав је Јутјуб) обезбедили су креирање већег корпуса у дигиталној форми (рачунајући аудио и видео записе). Странци који уче српски језик добровољно постављају снимљене садржаје, омогућавајући лингвометодичарима да реализују велики број истраживања. С обзиром на природу посла који обавља,² канал Арноа Гујона на Јутјубу тренутно је најпознатији и најпо-

² Арно Гујон, Француз који је своју авантуру учења српског језика започео захваљујући алтруистичким осећањима према нашем народу, тренутно ради као директор Управе за сарадњу са

пуларнији у Републици Србији. У тренутку реализације овог истраживања, на каналу постоји укупно 360 видео-записа, укључујући и оне које је власник канала постављао на самом почетку учења српског језика. Стога је предмет овога рада анализа грешака Арноа Гујона у првим годинама учења српског као страног језика, са циљем идентификације, класификације и статистичке анализе грешака у години пре и након пресељења у Републику Србију.

2.2. Задаци истраживања

У складу са постављеним предметом и циљем истраживања, издвојили смо следеће истраживачке задатке:

1. идентификовати најчешће грешке Арноа Гујона у почетним етапама учења српског као страног језика;
2. систематизовати грешке према језичким нивоима (фонетско-фонолошком и прозодијском, морфолошком, лексичком и синтаксичком);
3. описати и објаснити интерлингвалне и интралингвалне грешке, као и могуће узроке њиховог настанка.

2.3. Методе и узорак истраживања

У складу са дефинисаним предметом, циљем и задацима истраживања, користили смо дескриптивну методу, методу теоријске анализе са техником анализе видео-садржаја и методу контрастирања. Грађу за ово истраживање чинило је укупно 35 видео-записа³ са канала Арноа Гујона, објављених у периоду од три године: осам видео-записа из 2011, 12 видео-записа из 2012. и 15 видео-записа из 2013. године.⁴ Најпре смо направили транскрипте свих видео-записа (бележећи запажања у вези са прозодијским елементима говора), након чега смо спровели детаљну лингвистичку анализу. Истраживање је реализовано средином јуна 2022. године, а сви подаци дескриптивно су објашњени, представљени помоћу табела и графикона (израђених у софтверу *MS Excel 2019*).

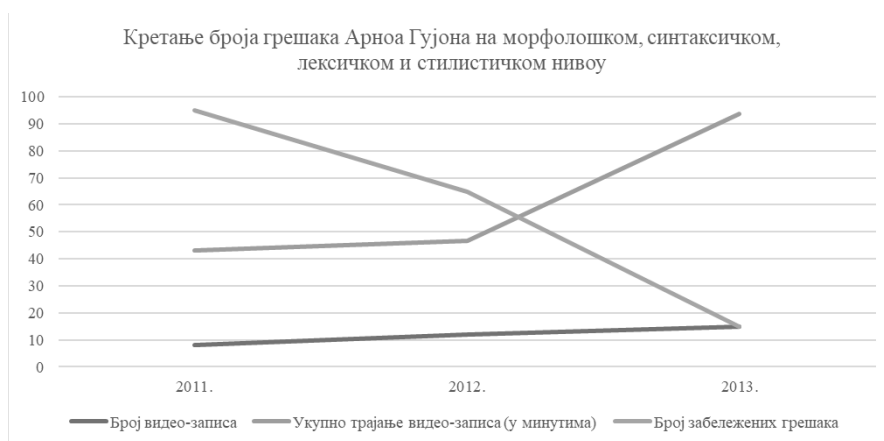
дијаспором и Србима у региону.

³ Укупно трајање анализираних видео-садржаја је 183,28 минута.

⁴ У својој аутобиографији *Сви моји путеви воде ка Србији* Арно Гујон издаваја 2007. годину као годину почетка самосталног учења српског језика, а 2012. годину као годину званичног наставања у Републици Србији.

3. Анализа резултата истраживања

Захваљујући спроведеној анализи грешака, запазили смо да је Арно Гујон про-дуковао грешке на свим граматичким нивоима: фонетско-фонолошком и прозо-дијском, морфолошком, лексичком и синтаксичком. С обзиром на чињеницу да је реч о говорном корпусу, већи број забележених грешака је фонетско-фонолошке и прозодијске природе – неразговетан изговор појединих гласова српскога језика, изостављање гласа *x* у речи *хиљада*, грешке у непознавању места акцента, неразликовање квалитета и квантитета и изостављање дужина.⁵ Узимајући у об-зир остале језичке нивое (морфолошки, лексички и синтаксички), забележили смо укупно 185 грешака, при чему смо уочили тенденцију њиховог смањења у години након пресељења Арноа Гујона у Републику Србију (в. графички приказ 1). Наиме, највећи број грешака направљен је током 2011. године – 95 грешака, нешто мањи број током 2012. године – 68 грешака, док смо приметили знатан пад њиховог броја у 2013. години – свега 16 грешака. Наведени статистички податак показује нам да се као важан предуслов за савладавање српскога језика појављује његова примена у свакодневним животним ситуацијама, какве су гостовања у ТВ емисијама и остали видови јавне употребе (пригодни говори, изјаве за медије и сл.). Дакле, број грешака на морфолошком, синтаксичком, лексиколошком и стилистичком нивоу обрнуто је пропорционалан (у случају Арноа Гујона) времену употребе српскога језика (односно времену трајања видео-записа у којима је наш испитаник био у главној улози).

Графички приказ 1: Кретање броја грешака Арноа Гујона током три године учења језика

⁵ Природа грешака и време које смо имали на располагању онемогућили су да их све попишемо и пребројимо.

Класификујући грешке према језичким нивоима, запазили смо да је Арно Гујон највећи број грешака продуковао на морфолошком нивоу (113 грешака), затим на синтаксичком (37 грешака), те на лексичком (20 грешака) и стилистичком (пет грешака). Тенденција смањења броја грешака из године у годину уочљива је и на плану сваког појединачног нивоа (в. табелу 1).

Табела 1: Приказ смањења броја грешака по језичким нивоима током три године

Језички ниво	Година		
	2011.	2012.	2013.
Морфолошки ниво	56	46	11
Синтаксички ниво	21	13	3
Лексички ниво	13	6	1
Стилистички ниво	5	0	0
Σ	95	65	15

3.1. Анализа грешака на морфолошком нивоу

Анализа грешака на морфолошком нивоу показала је да се мањи број грешака односио на: неразликовање рода (3) и броја појединих именица (4), употребу повратне заменице *се* у погрешном контексту (1), образовање облика суперлатива (1), неразликовање глаголског вида (1) и образовање и употребу инфинитива (2), радног глаголског придева (4), трпног глаголског придева (2), перфекта (3 + 2) и трећег лица множине презента (4). Ипак, највећи број грешака начињен је при образовању и употреби падежних облика (86); Арно Гујон је у време учења српског језика показивао склоност ка: 1) замени падежних облика и 2) чињењу грешака у њиховом образовању (најчешће генитива, инструментала и локатива).

3.1.1. Погрешна употреба рода појединих именица

Није, ово ми је шеснаести посет на Косову и Метохији. (V2)⁶

Од марта ове године, од кад смо посетили народне кухиње на Косову... Већ смо послали два пошљика. (V17)

⁶Ознака у загради представља број видео-записа из кога је пример ексерпиран. Списак извора налази се на крају рада.

Први *пошиљак* се састојао од готових оброка – тридесет хиљада, а други *пошиљак* се састојао од конзерве – десет **тоне*.⁷ (V17)

Именица *visite* („посета”) у француском језику је мушког рода, па се употреба облика *poset* у мушком роду уместо женског *poseta* може објаснити утицајем матерњег језика на страни језик. У питању је грешка супердиференцијације – ученик у страни (српски) језик уноси особине матерњег језика.

3.1.2. Грешке при формирању облика множине именица

Добровољаци, отприлике имамо двадесетак, а људи који нам помажу, значи донатора, они су скоро две иљаде. (V1)

И тако да сад знам боље ситуацију и све знамо пошто сви добровољаци из Француске који долазе овде имају курсеви и српског језика и српског историја. (V3)

*Тако да сад имам друг свугде **на Косово*...* (V5)

*Помоћ се **састојила* од хране пошто у марту ове године, након наше посете Косову, нарочито народним кухињама, ми смо установили да **[је]* помоћ у храни неопходна за српско становништво и најугрожније породице тих краја.* (V20)

Именице које су употребљене погрешно у облицима множине специфичне су: 1) у прва два примера Арно Гујон је показао несигурност приликом образовања облика множине именице *добровољаци*, и то услед невршења гласовне промене *непостојано а*, односно употребе именице у облику номинатива једине уз атрибут *сви*. У трећем и четвртном примеру у питању је образовање множине једносложних именица мушког рода, које у множини захтевају проширење основе *-ов/-ев-*, а које у наведеним случајевима изостаје. Наведени примери потврђују чињеницу да странци оно што је систематско лакше и брже усвајају од граматичких јединица које су по нечему специфичне, односно које представљају изузетке.

3.1.3. Употреба повратне заменице *се* уз глагол који не спада у повратне глаголе

Људи су озбиљни, они се тренирају редовно. (V23)

У наведеном примеру погрешна употреба повратне заменице *се* представља резултат утицаја француског језика на српски језик. На француском језику ова реченица гласила би *Les gens sont sérieux, ils s'entraînent régulièrement*, где је, дакле, уз 3. л. множине употребљена повратна заменица, што је употребљено

⁷У појединим примерима учили смо постојање грешака које припадају различитим типовима. Како бисмо направили јасну разлику између њих, звездом (или астериском) обележили смо оне (граматичке) грешке које не припадају датој класификационој групи.

и у контексту на српском језику, у коме глагол *тренирати* не спада у повратне глаголе. Деловањем процеса супердиференцијације Арно Гујон је у страни (српски) језик унео особине својствене матерњем.

3.1.4. Грешке при образовању облика компаратива (и суперлатива)

Због тога помажемо најугроженије породице и спортске клубове. (V7)

Иако је у датом примеру употребљен суперлатив, грешка која се јавила односи се на образовање облика компаратива (*угроженији* уместо *угроженији*), а који се налази у саставу суперлатива. Посреди је унутарјезичка грешка настала услед недовољне савладаности начина грађења компаратива и суперлатива, односно под утицајем сугласничког окружења и гласовне промене.

3.1.5. Неразликовање трајања глагола

Тај пројекат се ради у сарадњи са Рашко-призренском епархијом, јер у јулу ове године смо потписивали са владиком Теодосијем... (V16)

То докаже да је наш рад оцењен и да морамо да наставимо у том смеру, зато што та помоћ неопходна. (V20)

Показало се да је једна од најтежих граматичких јединица при усвајању српског као страног језика (на средњем нивоу) разликовање глаголског вида и начин његове употребе у зависности од трајања глаголске радње и контекста. Говорницима француског језика није непознат појам глаголског вида, али он је најчешће садржан унутар његовог семантичког поља (Golusić Vokan 2009: 73–74). „Постоји, наиме, увријежено мишљење да француски језик готово не познаје ту граматичку категорију. Томе је главни разлог што француски не поседује ниједно од *класичних средстава* видског израза” (Ćosić 2018: 65). Зато су грешке недиференцијације у вези с питањем глаголског вида код говорника француског језика природна и очекивана појава.

3.1.6. Грешке у употреби облика инфинитива

И, наравно, да ћемо растати... (V1)

*А сад до краја месеца ми ћемо пошаљити камион, комплетан са тридесет три *палета.* (V17)

Глаголи представљају врсту речи „са најсложенијим системом морфолошких облика и граматичких значења, који страним студентима задају несумњиво највише муке” (Бабић 2019: 35). П. Пипер и И. Клајн (Piper, Klajn 2013: 189–196) издвајају чак седам врста правилне промене појединих глагола: 1) глаголи на *-ати, -ам*; 2) глаголи на *-ети*; 3) глаголи на *-ити*; 4) глаголи на *-ути*; 5) глаголи на *-сти*; 6) глаголи на *-рти*; 7) глаголи на *-ћи*. У првом наведеном примеру дошло је до погрешне употребе инфинитива приликом грађења обли-

ка футура тако што је Арно Гујон употребио погрешан облик глагола (*расти*). Два су потенцијална објашњења грешке: 1) до грешке је дошло услед замене завршетка *-ати* завршетком *-сти*; 2) грешка је начињена услед мешања значења глагола *расти* и *растати* (*се*), што је мање вероватно с обзиром на контекст из кога је реченица ексцерпирана. У другом примеру, глагол који је употребљен у наведеном контексту има неправилну конјугацију – није могао да пронађе одређени систем, због чега је дошло до уопштавања основе из презента (уп. *шаљем-шаљеш* итд.) у облику инфинитива.

3.1.7. Грешке при образовању облика радног глаголског придева

А после тога ми смо доста растали, тако да сад имамо три комвоја годиште. (V1)

И због тога смо направили... оснули организацију. (V7)

*Помоћ се састојила од хране пошто у марту ове године, након наше посете Косову, нарочито народним кухињама, ми смо установили да *[је] помоћ у храни неопходна за српско становништво и најугроженије породице тих *краја.* (V20)

Наравно, у почетку они су се више бојили. (V21)

Сви наведени примери погрешног грађења радног глаголског придева представљају очигледну унутарјезичку грешку до које је дошло услед недовољне савладаности глаголског система: глаголске основе и наставака.

3.1.8. Грешке при образовању облика трпног глаголског придева

И кад људи знају то они су дотичени... (V7)

Углавном људи нису толико узнали, нарочито сада, 2012. године. (V13)

У француском језику постоје партиципи (*participle présent, participe passé*) који представљају еквиваленте радног и трпног глаголског придева у српском. И у њему, баш као и у српском, реч је о обезличеним граматичким категоријама, „које поред ознаке за лице немају ни ознаке за број, нити време, већ их добијају из контекста” (Јаџовић 2015: 334). С обзиром на идентичне особине ове граматичке категорије у српском и француском језику, грешке које је Арно Гујон продуковао нису последица међујезичког утицаја, већ недовољне савладаности система глаголских облика у српском језику.

3.1.9. Грешке при образовању трећег лица множине презента

Има доста људи који се осете сами и кад виду једног Француза долазе за помоћ њима... (V5)

*Значи, француске породице донесе школски прибор, *одеће, играчке.* (V6)

Пријатељи и породица разумему и подржавају. (V21)

Спроведена анализа нам је показала да је Арно Гујон начинио свега неколико грешака при образовању трећег лица множине презента. Александар Новаковић (Novaković 2022b: 593) запажа да странци који уче српски језик имају великих потешкоћа да савладају начин образовања облика презента, како због непостојања јасних правила, тако и због великог броја наставака – само у грађењу 3. лица множине презента на располагању су чак три. Ипак, мали број забележених грешака показује да је Арно Гујон још тада показивао добро познавање начина образовања и употребе презента и презентских облика.

3.1.10. Употреба презентских облика уместо облика перфекта

Исто тако, наш циљ је у Француској да информишемо људе, Французе, о реалним догађањима који се десе на Косову. (V7)

Да људи знају да ми у Француској мислимо на њих, да доносимо и материјал и подршку и да знају исто, хоћу да кажем то на телевизији, да Французи знају шта се деси овде. (V7)

*[...] пошто морамо да подржимо један европски народ који је страдаје, морамо да подржимо један пријатељски и братски народ *од француског народа и морамо исто тако да подржимо наше пријатеље, пошто су они постали сад наши пријатељи. (V7)*

3.1.11. Изостављање помоћног глагола јесам у образовању облика перфекта

Одабрали смо ову школу јер [је] што се тиче грејања и осталих предмета, што сам помену, у доста лошем стању. (V16)

*Помоћ се *састојила од хране пошто у марту ове године, након наше посете Косову, нарочито народним кухињама, ми смо установили да [је] помоћ у храни неопходна за српско становништво и најугроженије породице тих *краја. (V20)*

Изостављање помоћног глагола *јесам* при образовању перфекта једна је од најчешћих морфолошких грешака странаца који уче српски језик. С обзиром на то да је у српском језику перфекат сложени глаголски облик, који се састоји од облика помоћног глагола *јесам* и радног глаголског придева, грешка настаје услед деловања процеса недиференцијације – граматичка категорија, односно помоћни глагол *јесам* није својствен матерњем језику ученика, те он не препознаје њену разликовну природу у страном (српском) језику.

3.1.12. Употреба генитива с предлогом *од* за исказивање квалитета, припадности, сарадництва, сродства и пријатељства⁸

⁸Посесивни генитив се у српском језику употребљава „у функцији неконгруентног атрибута са значењем односа поседовања или шире схваћене посесивности као односа између дела и цели-

Није као музејски град, град од музеја, него град од атмосфера, од љубав исто. (V1)

Али по мом искуству ја бих додао да је Косово срце од Срба, тако да ово поклоним за... (V5)

*[...] пошто морамо да подржимо један европски народ који *је страдаје, морамо да подржимо један пријатељски и братски народ од француског народа и морамо исто тако да подржимо наше пријатеље, пошто су они постали сад наши пријатељи.* (V7)

*Срби су брат од Француза који *страдаје.* (V10)

3.1.13. Употреба предлошко-падежне конструкције (предлог у/од + номинатив јединине/множине) уместо облика генитива при образовању неконгруентног атрибута

По занимању ја сам инжењер у екологија, тако да превенција ризика... (V1)

Само сам знао да Срби ту су жртве од насиље, од силовање и то је веома тешка ситуација. (V3)

Он је направио изложбе од слике и од тада ја сам желео са братом да направим организацију за помоћ Србима који живе у енклавама. (V8)

3.1.14. Употреба номинатива уместо облика генитива

Па, отприлике, четири пута годиште, што се тиче Косово. (V1)

У Србији, када желеш да учиш француски, има курсеви француског језика. (V5)

*Исто тако има донатори који нам пружају финансијску помоћ да изнајмимо комби да пролазимо *кроз путарине...* (V6)

*Акција у току је дистрибуирање школски прибор, *спортску опрему, играче за децу и исто тако одеће и обуће.* (V7)

Што се тиче историја, то је издржаност. (V8)

Доста млади има проблема са пићем... (V13)

*То нам је веома важно пошто смо приметили да доста деца на Косову никад нису били ни *на одмор, ни на мору, нису никад видели море и желимо да омогућимо...* (V14)

*Увек сам се осећао блиско са српским народом, а *кад 2004. године сам видео страхоте антисрпски прогроми, онда то је *био полазна тачка и желео сам да...* (V18)

3.1.15. Употреба номинатива уместо облика акузатива

Доносимо скоро све што треба тамо: одеће, спортску опрему, школски прибор, исто кревети, душеке... (V1)

Обожавам Београд и градови. (V1)

[...] тако да кревети смо доносили у Грачаници где ће све бити подељен после по породицама. Да, и у Драганицу смо ставили неколико кревета за конач који нема. (V2)

И тако да сад знам боље ситуацију и све знамо пошто сви *добровољци из Француске који долазе овде имају курсеви и српског језика и *српског историја. (V3)

Идући на Косово, ја сам упознао људи. (V5)

Отишли смо мало свугде на Косову и у Метохију. Значи, наравно, у Косовску Митровицу, у Грачаницу, у Високи Дечани, и у Велику Хочу... (V8)

*Прошли месец сам упознао амбасадор Србије у Аустрији и желимо заједно да направимо организацију у Аустрији. (V9)

Донели смо лопте. Следећи пут предвиђамо да за време лета донесимо дресови, патике... (V10)

Да информисамо људи у Француској о ситуацији на Косову. (V11)

Конкретније, само има две рупе, а поред тога ћемо реновирати степенице, прозори који су поломљени итд. (V16)

Ја сматрам Арчибалд Рајс највећи Србин страног порекла, тако да веома сам почаствован зато што ме је Национална ревија упоредила са њим... (V20)

И тамо сам видео и даље деца у вуненим *чарапима и летњим сандалама у зими, по брдима. (V21)

Онда преведемо све што се дешава на француском језику да бисмо информисали људи и грађани у Француској, шире у Европи *у ранијим догађајима. (V21)

Прошле године, кад је био наш претходни божји конвој, ја сам упознао тренер овог клуба, који је овде присутан... (V23)

То нам даје мотивација да и даље наставимо... (V27)

3.1.16. Употреба номинатива уместо облика датива

Док сам био дете учили су ме српско-француско пријатељство и за мене то је значило нешто. (V8)

3.1.17. Употреба номинатива уместо облика локатива⁹

И у тој години било је погром на Косово. (V3)

⁹ Иако би се ова грешка могла тумачити као замена локатива акузативом, пракса показује да се странци радије одлучују за употребу номинатива уз одговарајући предлог.

Тако да сад имам *друг свугде на Косово... (V5)

Е, па за мене, на пример, због тога сам био осетљив на шта се десило на Косово... (V5)

Да информише грађане о ситуацији на Косово *у 2012. године. (V10)

И данас наш циљ у Француској јесте да се види *истину на Косово. (V10)

Посета се састоји у помоћ за децу, за школе и за спортисте. (V12)

Кад помажемо Србима на Косово, сами себи помажемо. (V13)

А у наредним месецима наставићемо у тај смер да пружимо што више хране овој асоцијацији, овој народној кухињи. (V14)

То нам је веома важно пошто смо приметили да доста *деца на Косову никад нису били ни на одмор, ни на мору, нису никад видели море и желимо да омогућимо... (V14)

Да информише грађане о ситуацији на Косово *у 2012. године. (V10)

Учествоваћемо у један пројекат који се зове... (V33)

3.1.18. Употреба предлога *од* уместо предлога *из* у образовању генитивних конструкција

Ја сам учио језик од потребе. (V5)

И то је важно да се мења слика од прошлости који су направили медији у току рата. (V10)

3.1.19. Употреба генитива уместо облика акузатива

Само они гледају медија, они гледају *мало пропаганда и све ово. (V2)

Значи, француске породице *донесе школски прибор, одеће, играчке. (V6)

То је наш главни план за 2012. године. (V7)

Она су изолована села и тамо смо ишли код школе да дамо играчке деци и да такође доставимо компјутера. (V10)

Исто тако имамо сарадње са спортским клубовима као што је Цудо-клуб Косовска Каменица. (V11)

То је *било реакција мартовског погрома *које су током два дана погађали цело Косово и Метохију. (V11)

Наша организација је увек имала једну предност и то јест помоћ најмањима и због тога смо у нашим конвојима увек доносили школског прибора... (V16)

У јуну ове године сам добио у Риму ове медаље зато што тамо италијанско удружење „Пријатељи Дечана” *је организовао са рашко-призренском епархијом... (V20)

3.1.20. Употреба генитива уместо облика локатива

Па, у 2004. године један од мог пријатеља је ишао на Косово само два дана после погрома. (V1)

Ми смо остварили асоцијацију 2004. године, али у 2011. године то је још тек почетак пошто желимо више и више да радимо. (V1)

Ми смо оснивали организације „Солидарите Косово” у 2004. године. (V3)

*Да информише грађане о ситуацији *на Косово у 2012. године. (V10)*

Основао сам ову организацију у 2004. године после мартовског погрома... (V12)

[...] не знају, немају свест од ситуације у којој живе... (V15)

У 2013. године желимо да наставимо у том смеру... (V29)

У највећем броју примера у којима је употребљен облик генитива уместо локатива налази се именица година уз редни број који означава годину. Временско значење исказано редним бројем и годином може се исказати на два начина – обликом генитива и обликом локатива уз предлог у (нпр. *две хиљаде четврте године* и *у две хиљаде четвртој години*). Грешка је направљена додавањем предлога у на генитивну конструкцију. Падежна синонимија која је својствена српском падежном систему представља потешкоћу у учењу српског језика.

3.1.21. Употреба датива уместо облика акузатива

Не знамо ништа, ни језик, ни географији... (V20)

3.1.22. Употреба датива уместо облика акузатива личне заменице

И председница организације „Азбука” Јованка Ђорђевић ми је позвала... (V1)

То нам је шокирало у Француској. (V3)

[...] то је напор који им одушеви... (V5)

3.1.23. Употреба акузатива уместо облика генитива

И због француско-српског пријатељства имамо доста подршку у Француској... (V5)

*Знам да на Косову има доста проблема са дрогом и са пићем међу младима и *мислим да спорт је једини начин да се извуку из све те проблеме.*

3.1.24. Употреба акузатива уместо облика локатива

И он је написао као фото-репортаже о све томе. (V1)

*Мислим да је Косово срце Европе, по култури, по објекте, *по манастири... (V7)*

И надам се и мислим да ћемо успети на то. (V7)

Косово је и срце Европе по манастирима, по културу, по... (V13)

Хвала за позив за емисију. (V13)

3.1.25. Употреба акузатива уместо облика номинатива

*И данас наш циљ у Француској јесте да се види истину *на Косово.* (V10)

Ову грешку условила је употреба рефлексивног пасива. У активној реченици у функцији објекта био би употребљен акузатив (*И данас наш циљ у Француској јесте да видимо истину...*), што је довело до грешке у пасивној конструкцији, у којој се објекат који трпи радњу по правилу налази у номинативу.

3.1.26. Грешке у образовању облика инструментала

И надам се да наш долазак са помоћи није само долазак са материјалом, него мало долазак са сунцом из Француске, са мало моралним помоћем. (V7)

Идемо ми Французи са Шпанцама да помажемо енклавама. (V9)

Почео сам да учим сам, кући, у компјутеру са књигом. (V12)

Том поводом сам одликован медаљом Краља Стефана Дечанског. (V20)

Грешке у образовању инструментала могу се поделити на фонетско-фонолошке и морфолошке. У прву групу спадао би пример *са сунцом*, док је већи број оних примера где је употребљен падежни наставак који није својствен датој речи. У примеру *са моралним помоћем* именица женског рода IV Стевановићеве врсте употребљена је са наставком именица мушког рода; у примеру *том поводом* уместо заменичког наставка употребљен је именички и сл., што указује на несигурност у познавању српског падежног система, што, уосталом, важи за све падежне грешке које наводимо.

3.1.27. Употреба инструментала (средства) уместо предлошко-падежне конструкције у генитиву

Па, у ствари ја сам почео да учим књигом. (V1)

Почео сам да учим српски језик пре четири-пет година књигом, зато што сам хтео да разговарам са људима... (V21)

Иако овакав начин употребе именице *књига* није уобичајен у савременом српском језику, начињена грешка је донекле когнитивно оправдана јер се *књига* сматра средством за учење, у овом случају страног језика, што је једно од значења инструментала.

3.1.28. Уопштавање наставака у образовању облика локатива

И по селлама исто је дивно, природно. (V1)

*И тамо сам видео и даље *деца у вуненим чарапима и летњим сандалама у зими, по брдима.* (V21)

3.1.29. Употреба локатива уместо облика акузатива

[...] тако да кревети смо доносили у Грачаницу где ће све бити подељен после по породицама. Да, и у Драганицу смо ставили неколико кревета за конач који нема. (V2)

Ја сам се доста уклопио у друштву на Косову. (V5)

Које никад нису ишле на одмор и на мору... (V11)

Баши јуче смо стигли на Косову да одаберемо школу и одабрали смо школу у Стражи, јер она је у лошем стању нарочито што се тиче грејања. (V17)

Ми смо одлучили да се доселимо у Србију, у Београду. (V20)

Заједно са нама они су се укључили у тој акцији...

Овакве грешке заснивају се на неразликовању значења акузатива и локатива, пре свега уз глаголе кретања и мировања. Акузатив уз предлог у подразумева завршетак радње кретања (Stevanović 1986: 414–415), али се у датим примерима у том значењу погрешно употребљава локатив, коме је примарно значење места вршења радње (Stevanović 1986: 496). То, даље, доводи до закључка да је странцима тешко разликовање падежа правца и места, при чему примарно бирају падеж којим се означава место вршења радње, док значење глагола не узимају као релевантно.

3.1.30. Употреба погрешног предлога у образовању облика локатива

Па нисмо у мањем броју. Углавном Французи не знају ништа у Косову. (V3)

У својој аутобиографској књизи *Сви моји путеви воде ка Србији* Арно Гујон и сам сведочи о тешкоћама са којима се сусретао приликом учења српског језика: „Опште је познато да језик који учим, са својима падежима, родовима и небројеним изузетцима, спада међу најтеже индоевропске језике” (Gujon 2014: 47). Анализа наведеног корпуса показала нам је да је највећи број грешака начинио управо приликом образовања и употребе падежних облика. Како је и Биљана Бабић (Babić 2016: 222–262) запазила, странци приликом учења српскога језика показују склоност ка замени једног падежног облика другим, што се у случају Арноа Гујона показало апсолутно тачним. Уочена је тенденција ка употреби: номинатива уместо облика генитива (7), акузатива (15), инструментала (1), локатива (11); генитива уместо акузатива (9), локатива (7); датива уместо облика акузатива (4); акузатива уместо облика номинатива (1), генитива (2), локатива (4); инструментала уместо облика генитива (2); локатива уместо облика акузатива (6), као и грешке у образовању генитива (2), инструментала (4) и локатива (3). Наведене грешке проузроковане су недовољном савладаношћу падежног система српског стандардног језика,

односно представљају вид технике компензације и употребе познатих облика ради преноса одговарајуће информације саговорнику.

3.2. Анализа грешака на лексичком нивоу

Анализа корпуса показала нам је да је Арно Гујон током прве три године учења српског језика усвојио речнички фонд својствен вишем средњем нивоу познавања српског језика. Ипак, богатство лексичког фонда српског језика показује да странци имају одређених потешкоћа да га у потпуности савладају. Због тога су као најчешће грешке Арноа Гујона на лексичком нивоу забележене следеће: непознавање облика глаголске именице (5), супституција именице чије значење не познаје именицом чије значење познаје (1), коришћење непостојећих облика глагола (9), неразликовање њиховог значења (1), коришћење лексичких конструкција несвојствених српском језику (1), страних речи и израза (1), неуобичајених облика речи (1) и неуобичајена промена свакодневних израза (2).

3.2.1. Непознавање облика глаголске именице и прилога

А после тога ми смо доста растали, тако да сад имамо три комвоја годиштите. (V1)

*Па, отприлике, четири пута годиштите, што се тиче *Косово.* (V1)

А, иначе, у Србији један пут годиштите... (V1)

Остало нам је само да конкретизујемо реновацију ове школе. (V16)

Тako да нам сад преостаје у реновацију школе. (V17)

На основу анализе корпуса, утврдили смо да је током 2011. и 2012. године Арно Гујон познавао облике глаголских именица¹⁰ и прилога (што доказују многобројни примери); но два су му облика била непозната – прилог *годишње* и глаголска именица *реновирање*, због чега је (готово систематски), у циљу преношења жељене информације, користио именице *годиштите* и *реновација*.

3.2.2. Супституција именице чије значење не познаје именицом чије значење познаје

*Исто тако има *донатори који нам пружају финансијску помоћ да изнајмимо комби да пролазимо кроз путарине...* (V6)

¹⁰ „Глаголске именице представљају веома плодну именичку врсту у лексичком систему српског језика” (Štasni 2012: 301). Њима се чува концептуална вредност мотивног глагола у другачијој, именичкој форми.

У наведеном примеру Арно Гујон употребио је себи познату именицу „платина” уместо именице чија се употреба у конкретном случају очекује: „наплатна станица”. Свакако, грешка је резултат недовољног познавања лексичког система у првим годинама учења српског као страног језика.

3.2.3. Замена глагола предлошко-падежним конструкцијама, њихова употреба у погрешним контекстима и употреба непостојећих облика глагола

Због тога смо се везали са њима. (V1)

Јесте, ја сам био почаићен што сам почасни гост за Видовдански дан. (V1)
Џилеви нашег посета овај пут је да доносимо струњаче и спортску опрему за џијуџицу клуб Косовске Каменице, који има осамдесет чланова, али врло мало средстава да се може да се праксује овај спорт и исто, ми смо доносили кревет са душеком и све што треба за сиромашне породице са Косова и Метохије... (V2)

**Па прошли смо после 15 сати. Па смо морали да ставимо комби на границу, на терминалу. Онда да спавамо, да се враћамо и онда ујутро да оцарињемо... (V7)*

Следеће године ми желимо да још растујемо у Европи и да направимо исту асоцијацију у Италији. (V7)

Значи, наш циљ је да пожемо најугроженије породице, да помажемо децу и да помажемо спортске клубове. (V7)

Мислим не знам како је то подржљиво на дуго време. (V7)

*Трудим се сваки дан савршим свој језик и почео сам да учим *књигом. (V13)*

И за нас је неусмисливо запоставимо ученике да дркте ове зиме због недостатка материјала, због неисправне инфраструктуре и због тога смо хтели као прво то да радимо. (V16)

За нас је веома важно да обновимо грејање, јер је неусмисливо запоставити ученике да дркте током зиме. (V17)

Недовољна савладаност глаголског система српскога језика и непознавање значења глагола узрок је претходно побројаних грешака – замене глагола предлошко-падежним конструкцијама, њихова употреба у погрешним контекстима и употреба погрешних облика глагола, која је најчешће условљена асоцијативним повезивањем са познатим речима које слично звуче.

3.2.4. Употреба страних речи и израза

Ако желимо да помажемо један фудбал клуб, онда питамо наше донаторе да нама дају и лотте, и обуће и све ово. (V11)

Ова грешка такође указује на деловање првог страног језика и преношење изворног изговора стране речи, уместо облика прилагођеног српском језику.

3.2.5. Употреба неубичајених облика речи

Прошле седнице смо ишли на Косово са студентима из Лијона. То је део њиховог курсуа... (V33)

3.2.6. Грешке при употреби устаљених израза

Има из години у години више људи који знају... (V7)

Ако те воли, онда загрлимо се одмах. Ако те не воли, па иди бежи одавде. Нема лажа. (V8)

Три претходно наведене групе грешака нису бројне и резултат су недовољне савладаности лексичког система српског језика. Евидентан пад броја грешака из године у годину показатељ је успеха са којим је Арно Гујон учио језик након пресељења у Републику Србију.

3.3. Анализа грешака на синтаксичком нивоу

Грешке које је Арно Гујон начинио на синтаксичком нивоу могу се сврстати у типичне грешке странаца који уче српски као страни језик на почетном и средњем нивоу. Реч је о грешкама које се односе на: неслагање предиката са субјектом у роду (8), неслагање конституената у именском делу предиката (1), неслагање односне заменице у функцији везника са именицом (која јој претходи) (9), употребу погрешног облика заменице у функцији везника (1), елиптичних реченица (2), партитивних синтагми (5) и формирање неубичајеног реда речи у реченици (9).

3.3.1. Неслагање предиката са субјектом у роду

И кад ми је то показао, то ме је доста шокирао и због тога сам са братом направио мобилизацију и ми смо створили једну асоцијацију чији је циљ помоћ Србима на Косову. (V1)

Пошто за нас је спорт важно. (V7)

У Француској су нас ови догађања доста шокирали и ми смо хтели са мојим братом да излазимо у сусрет најугроженијим породицама... (V11)

[...] српским породицама које су били угрожени, натерани из домова, који су живели и живе у доста тешким условима и дан-данас. (V11)

Пошто због снега доста школа су уништена, крове и све ово... (V13)

Увек сам се осећао блиско са српским народом, а *кад 2004. године сам видео страхоте *антисрпски прогроми, онда то је био полазна тачка и желео сам да... (V18)

Крајем децембра нас десеторо Француза долазе са конвојем хуманитарне помоћи. (V19)

У јуну ове године сам добио у Риму *ове медаље зато што тамо италијанско удружење „Пријатељи Дечана” је организовао са рашко-призренском епархијом... (V20)

Косово и хуманитарни пројекти су потпуно ушао у мој живот... (V33)

3.3.2. Неслагање конституената у именском делу предиката

То је било реакција мартовског погрона *које су током два дана погађали цело Косово и Метохију. (V11)

Арно Гујон је приликом продуковања исказа на српском језику начинио и већи број грешака у слагању: 1) атрибута са именицом уз коју стоји, 2) субјекта и предиката и 3) конституената у именском делу предиката. Реч је о типичним грешкама приликом учења српског као страног језика, јер је питање конгруенције једно од најзахтевнијих са којима се странци сусрећу на средњем нивоу.

3.3.3. Употреба погрешног облика заменице у функцији везника

Знате како су Срби... (V1) (уместо: Знате какви су Срби...)

Забележена грешка нема већи број потврда, те не можемо говорити о систематској грешци Арноа Гујона. Пракса нам показује да странци често мешају придевске и прилошке заменице какав и како, услед формалне сличности и недовољне савладаности језика на средњем нивоу.

3.3.4. Неслагање (односне) заменице у функцији везника са именицом (која јој претходи) у роду, броју и падежу¹¹

Па има помоћ који долазе из француске породице који су желе да нам помажу. (V2)

Има и од фирме, с киме имамо уговор *сарадњу. (V2)

И тако да сад знам боље ситуацију и све знамо пошто сви добровољци из Француске који долазе овде имају курсеви и српског језика и *српског историја. (V3)

Сада морам да признам да је исто тако пријатељство која је родила у контактима са српском народом на Косову. (V7)

¹¹ О слагању придева (и придевских заменица) Арно Гујон у својој аутобиографији бележи: „Један придев, зависно од падежа, рода, једине или множине, може да се пише на 42 начина, што по мерилима једног Француза свакако не представља оличење лакоће...” (Gujon 2014: 47).

Француско-српска пријатељства која је можда била поломљена за време бомбардовања...

И тамо доносимо хуманитарну помоћ који се састоји од школског прибора... (V8)

*То је *било реакција мартовског погрома које су током два дана погађали цело Косово и Метохију. (V11)*

Од повратника који, на пример, смо поново посетили јуче... (V15)

Ова гардероба се састоји од женске одеће. У питању је, наравно, нова женска одећа. [...] од једне француске фирме с ким смо у пријатељству... (V35)

Употреба односне заменице *који* у функцији везника представља функционално средство за образовање релативних реченица атрибутског и апозитивног карактера. Реч је о реченицама „које се односе на неко име у главној, односно управној реченици или на целу ту реченицу, по правилу као њихова одредба” (Stevanović 1986: 850). „Релативне заменице су заменице које повезују матичну и релативну клаузу и показују синтаксичко-семантички статус антецедента (заступајући га) у релативној клаузи” (Urošević 2015: 50). Ова врста односне заменице има свој преводни еквивалент и у француском језику (Obrađović 2011: 355–371), с тим што се у српском мора слагати у роду, броју и падежу са речју из претходне реченице на коју се односи. Наиме, род, број и падеж ове заменице директно су условљени родом, бројем и падежом именице из (претходног дела) реченице на коју се односи. С обзиром на то да је највећи број грешака Арноа Гујона забележен током 2011. године, у време када је његово познавање српског језика било на средњем нивоу, грешке овога типа су уобичајене, јер кандидати који уче српски језик у датом тренутку настоје да произведу сложене језичке исказе.

3.3.5. Неубичајен ред речи у реченици

Да могу да разумем шта људи ми кажу... (V5)

И тако да редовно сам читао, слушао, на пример, вести, радио, Пинк ТВ. (V5)

*Знам да на Косову има доста проблема са дрогом и са пићем међу младима и мислим да спорт је једини начин да се извуку из *све те проблеме. (V7)*

Сада имамо пријатеље овде, за њих нисмо више незнаници, него чекају нас. (V7)

*Француско-српска пријатељства *која је можда била поломљена за време бомбардовања и желимо ми да то обновимо, реновирамо и да то се настави... (V7)*

Наравоученије од тог устанка је, што је битно, да треба се дизати за слободу и никад не заборавити да ће доћи касније. (V9)

Ово је најбоље летња шема пошто Београд није само град где можемо да уживамо. То је град и где можемо да учимо и да се проведемо лето мирно. (V12)

Увек сам се осећао блиско са српским народом, а кад 2004. године сам видео страхоте *антисрпски прогрови, онда то је *био полазна тачка и желео сам да... (V18)

Најчешћа и најбројнија грешка странаца који уче српски језик на синтаксичком нивоу односи се на „правилно” увезивање реченичних конституената. Пипер и Клајн (Piper, Klajn 2013: 437) и Халупка-Решетар (Halupka-Rešetar 2011: 21) запажају да српски језик има „релативно слободан ред речи у реченици”, под којим се подразумева могућност померања елемената без бојазни да ће се значење реченице променити. Међутим, постоји и велики број правила која ту слободу ограничавају. Анализирајући горенаведене примере, запажамо да је одступање од „правилног реда речи” резултат померања позиције непунозначних речи, „које се”, према правилу, „распоредују испред пунозначних” (Ковачевић 2012: 42). Са друге стране, француски језик је, захваљујући обавезној употреби личних заменица, семантички ослабљених и у служби завршетка испред глагола, у већој мери обележен крутошћу у грађењу реченице, односно устаљеним редом речи (Stanković 2015: 288). „На почетку готово сваке реченице налази се субјекат у виду именице или личне заменице, потом долази глагол који описује радњу коју врши субјекат и најзад објекат под којим се врши та радња” (Рејић 2009: 180). Анализа примера показала нам је да делимично постоји утицај француског језика на формирање реда речи у српском, али смо мишљења да је узрок наведеним грешкама недовољна савладаност српског синтаксичког система и правила о употреби енклитика.

3.3.6. Употреба синтаксичких конструкција несвојствених српском језику

Ја кажем, па није више, него има људи који још страдају од рата и који морају нашу подршку. (V8)

Реч је о грешци која је директно проузрокована утицајем реда речи и употребом модалних глагола у француском језику: *...qui nécessitent notre soutien*. Такође, ову грешку могли бисмо тумачити и као деловање интрузије, односно утицаја првог страног језика (енглеског) на други страни језик (српски): уп. *They need our support*.

3.3.7. Грешке при употреби партитивних синтагми

*Ја сам завршио студија *већ три година*. (V1)

На пример, имамо сад више од две хиљаде донатори у нашој асоцијацији. (V5)

*Први *пошиљак се састојао од готових оброка – тридесет хиљада, а други пошиљак се састојао од конзерве – десет тоне.* (V17)

*А сад до краја месеца ми ћемо *пошаљити камион, комплетан са тридесет три палета.* (V17)

Сад живим ту већ три и по месеци у Србији и морам да се прилагодим у друштву и менталитету у народу. (V29)

Значење партитивности се у српском језику уско везује за облик генитива (Piper, Klajn 2013: 337). Наведени примери нам показују да је Арно Гујон чинио типичне грешке за странца који учи српски језик, користећи неодговарајуће облике именица уз бројеве мање и више од пет, што је, рекли бисмо, последица недовољне савладаности овог сегмента граматике српског језика.

3.3.8. Употреба елиптичних реченица

Ја сам осетљив шта се деси тамо. (V5)

И надам се да због наше акције то се поново развија и у српским срцима. (V5)

Странци који уче српски језик, настојећи да пренесу потребну информацију саговорнику, врло често елидирају реченице њиховим свођењем на неопходне елементе. Иако се у литератури ова појава сматра средством за постизање упечатљивости, изразитости, убедљивности, живости, динамичности, емоционалне експресивности (Radojević 2016: 589), у случају странаца, ова врста исказа настаје као последица недовољне савладаности граматичког и лексичког система српског језика.

3.4. Анализа грешака на стилистичком нивоу

Анализа грешака на стилистичком нивоу показала нам је да је Арно Гујон током 2008, 2009. и 2010. године постигао завидан ниво језичких компетенција. Поседујући значајан лексички фонд, био је у стању да продукује језичке изразе својствене средњем нивоу познавања српског (као страног) језика. Са једне стране, грешке стилистичке природе последица су потребе самог говорника да употреби граматички коректне исказе, при чему се коришћење поштапалица (3) појављује као логична потреба „куповине додатног времена” за продукцију одговарајућег одговора. Са друге стране, употреба плеоназма (2) означава потребу увећања сопственог речничког фонда, те постизања стилске коректности својствене говорницима на напредном нивоу учења језика.

3.4.1. Коришћење поштапалица

После тога понављам и све ово... али ја сам усавршио српски на Косову и Метохији, тамо са Србима сам ишло редовно тако да сам могао говорећи да усавршим језик. (V1)

Па, у ствари, ја сам имао деветнаест година, тако да нисам знао пуно о Србији и о Косову. (V3)

*Па прошли смо после 15 сати. Па смо морали да ставимо комби на граници, на терминалу. Онда да спавамо, да се враћамо и онда ујутро да *оцарињемо... (V7)*

3.4.2. Употреба плеоназама

У почетку смо имали један конвој годиштите, за време Божића и ишли смо по енклавама да поклонимо поклоне за децу за Нову годину као Деда Мраз... (V1)

*То је истина, не могу да кажем нешто друго. Али да има пуно Француза који нису заборавили историју *наше стара пријатељства и има доста тих Француза који нам помажу, који нам дају и паре и донације да можемо да радимо наш рад на Косову. (V3)*

4. Закључак

Иако се методика наставе српског као страног језика почиње развијати шездесетих година XX века, тек су након оснивања центара за учење српског као страног језика при катедрама за србистику започета систематичнија истраживања мање познатих питања у овој области. Једно од таквих свакако јесте и поље анализе грешака, чија је основна функција пружање увида у потенцијалне потешкоће ученика са различитим матерњим језицима при учењу страног (српског) језика. Од почетка двехиљадитих до данас спроведено је више таквих анализа, мада је приметно да су сагледани аспекти интерференције свега неколико европских и азијских језика са српским. Уз то, истраживања су махом реализована на писаном корпусу, док је усмена језичка продукција остала у потпуности изван пажње истраживача. Усмена језичка продукција можда најбоље показује савладаност страног језика јер изискује да се о некој ствари говори из главе, без додатног времена за размишљање, које је доступно при писаној речи. С обзиром на чињеницу да је све већи број странаца који уче српски језик и покрећу своје канале на Јутјубу, створила се могућност за нова истраживања у овој области, те је због тога и питање анализе грешака добило на актуелности у српским лингвометодичким истраживањима.

У овом раду анализирали смо видео-записе са Јутјуб-канала Арноа Гујона, Француза који је, након покретања хуманитарне организације „Солидарност за Косово”, и сâм научио српски језик како би боље разумео душу српскога народа, са којим је неколико пута годишње долазио у контакт. Истраживањем смо обухватили видео-записе настале у периоду од три године – од 2011. до 2013. Наиме, према сведочењу самог Арноа Гујона, српски језик почео је учити 2007. године, али га је користио само неколико пута годишње (током боравка у Републици Србији). Тако је било све до 2012. године, када одлучује да се са својом породицом пресели у Београд. Анализа видео-записа показала нам је да је број грешака у години након пресељења (2013) знатно опао у односу на годину пре пресељења (2011) и годину пресељења (2012), чиме се потврђује да овладавање страним језиком умногоме зависи од услова и окружења у којима се тај процес одвија. Свакако је учење страног језика у изворној средини нај-функционалнији вид учења језика, јер се, уз граматичке обрасце језика, спознају и многобројни лингвокултуролошки садржаји. Класификујући грешке према језичким нивоима (морфолошком, синтаксичком, лексичком и стилистичком), уочили смо идентичну тенденцију смањења њиховог броја из године у годину у свим издвојеним граматичким категоријама.

Највећи број грешака у усменој продукцији Арноа Гујона забележили смо на морфолошком нивоу. Први групу чине грешке у вези са неразликовањем рода појединих именица, формирањем облика множине, употребом повратне заменице *се*, образовањем облика суперлатива. Друга група обухвата грешке при образовању и употреби инфинитива, радног глаголског придева, трпног глаголског придева, трећег лица множине презента и перфекта. Трећа група грешака на морфолошком нивоу је и најбројнија – односи се на употребу падежних облика. Представља добро познату тенденцију странаца да користе један падежни облик уместо другог у погрешним контекстима – номинатив уместо облика генитива, акузатива, инструментала, локатива; генитив уместо акузатива, локатива; датив уместо облика акузатива; акузатив уместо облика номинатива, генитива, локатива; инструментал уместо облика генитива; локатив уместо облика акузатива. Забележили смо и неколико грешака у образовању генитива, инструментала и локатива. Поред морфолошких грешака, приметили смо и више грешака на синтаксичком нивоу, при чему је уочљиво да се махом односе на питање слагања у српском језику, и то: придевске заменице са именицом, предиката са субјектом, конституената у именском делу предиката, односне заменице са именицом која јој претходи, броја и именице у партитивним синтагмама. Уз то, Арно Гујон показивао је и тенденцију упо-

требе елиптичних реченица и, наравно, неуобичајеног реда речи. Грешке на лексичком нивоу условљене су непознавањем облика и значења појединих речи (именица и глагола) и израза у српском језику, док се грешке на стилистичком нивоу односе на коришћење поштапалица и плеоназама.

Пописане грешке које је Арно Гујон начинио у видео-записима насталим у периоду од три године махом су унутарјезичке природе – настале су услед недовољне савладаности појединих граматичких категорија српскога језика. Међутим, забележено је и неколико грешака насталих под дејством интерференције, односно утицаја матерњег (француског) језика на страни (српски) језик, али и утицаја првог страног језика на страни језик који се учи. Истраживање нам је још једном показало важност употребе српског језика у процесу учења, односно важност његовог савладавања у изворној језичкој средини. С обзиром на чињеницу да Арно Гујон с посебном пажњом води свој канал на Јутјубу, верујемо да ће будућа истраживања пружити научној и стручној јавности увид у нова запажања у вези са процесом учења „претешког, али и прелепог српског језика”.

Цитирана литература

1. Babić, Biljana (2014), „Greške u tvorbi prezentskih oblika na početnim nivoima učenja srpskog jezika kao stranog”, u: *Jezici i kulture u vremenu i prostoru*, III (ur. Snežana Gudurić), Novi Sad: Filozofski fakultet, 569–583.
2. Babić, Biljana (2015), „Greške u tvorbi oblika futura I na početnim nivoima učenja srpskog jezika kao stranog”, u: *Jezici i kulture u vremenu i prostoru*, IV/2 (ur. Snežana Gudurić, Marija Stefanović), Novi Sad: Filozofski fakultet, 143–153.
3. Babić, Biljana (2016), *Unutarjezičke greške na početnim nivoima učenja srpskog jezika kao stranog*, doktorska disertacija, Novi Sad: Filozofski fakultet.
4. Babić, Biljana (2016a), „Greške u tvorbi oblika participa aktiva na početnim nivoima učenja srpskog kao stranog”, u: *Srpski kao strani jezik u teoriji i praksi*, III (ur. Vesna Krajišnik), Beograd: Filološki fakultet, Centar za srpski kao strani jezik, 143–154.
5. Babić, B. (2016b), „Greške u upotrebi oblika lokativa na početnim nivoima učenja srpskog jezika kao stranog”, u: *Teme jezikoslovne u srbistici kroz dijabroniju i sinhroniju* (ur. Jasmina Dražić, Isidora Bjelaković, Dejan Sredojević), Novi Sad: Filozofski fakultet, 703–726.
6. Babić, Biljana (2017), „Greške u upotrebi oblika genitiva na početnim nivoima učenja srpskog jezika kao stranog”, u: *Jezici i kulture u vremenu i prostoru*, VI (ur. Snežana Gudurić, Marija Stefanović), Novi Sad: Filozofski fakultet, 363–377.
7. Бабић, Биљана (2018), „Унутарјезичке грешке у употреби облика акузатива у српском језику као страном”, *Српски језик – студије српске и словенске*, XXII, 583–600.

8. Бабић, Биљана (2020), „Најфреквентније унутарјезичке грешке у употреби падежних облика именица у српском језику као страном”, у: *Српски језик као страни у теорији и пракси*, IV (ур. Весна Крајишник), Београд: Филолошки факултет, 47–60.
9. Bardovi-Harling, Kathleen, B. A. S. Hartford, R. Mahan-Taylor, M. J. Morgan, D. W. Reynolds (1991), „Developing pragmatic awareness: closing the conversation”, *ELT Journal*, 45(1), 4–15.
10. Berber, S. A. (1997), „Proficiency and comprehension of television news in a foreign language”, *Revista de Documentacao de Estudos em Linguistica Teorica e Aplicada* (D.E.L.T.A.), 13(2), 177–190.
11. Brinton, Donna, William Gaskill (1987), „Using news broadcasts in the ESL/EFL classroom”, *TESOL Quarterly*, 12(4), 403–413.
12. Golušić Bokan, Jadranka (2009), *Gramatika francuskog jezika*, Београд: Edicija.
13. Ђорђевић, Кристина (2017), „Анализа грешака словачких матерњих говорника на почетном нивоу учења српског језика као страног”, *Studia Balkanica Bohemo-Slovaca VII*, Brno: Moravské zemské muzeum Ústav slavistiky Filozofické fakulty Masarykovy university, 691–697.
14. Иричанин, Гордана (1999), „Типичне интерференцијске грешке у настави страних језика (српског и немачког)”, *Научни састанак слависта у Вукове дане*, 28(1), 227–233.
15. Jovanov, Nataša (2011), „Interferencija grčkog kao L1 u srpski kao L2”, у: *Srpski kao strani jezik u teoriji i praksi*, II (ур. Vesna Krajišnik), Београд: Filološki fakultet, 381–393.
16. Cauldwell, Richard T. (1996), „Direct encounters with fast speech on CD-Audio to teach listening”, *System*, 24(4), 521–528.
17. Ковачевић, Милош (2012), „Синтаксичком конверзијом и семантички условљен везани ред ријечи у савременом српском језику”, *Српски језик, књижевност, уметност*, књ. 1, *Структурне карактеристике српског језика* (уредник М. Ковачевић), Крагујевац: ФИЛУМ, 41–53.
18. Laurillard, Diana (2002), *Rethinking University Teaching: A conversational framework for the effective use of learning technologies* (2nd ed.), Routledge: Taylor & Francis Group. doi: <https://doi.org/10.4324/9781315012940>
19. Милошевић, Стефан (2016), „Типологија граматичких грешака руских говорника при усвајању српског језика”, у: *Српски као страни језик у теорији и пракси*, III (ур. Весна Крајишник), 169–180.
20. Милошевић, Стефан (2017), „Правописне грешке руских говорника при усвајању српског језика”, у: *Савремена проучавања језика и књижевности*, VIII/1 (ур. Милош Ковачевић, Јелена Петковић), Крагујевац: ФИЛУМ, 163–170.
21. Новаковић, Александар (2022а), „Онлајн настава књижевности на почетку XXI века”, у: *Иновирање основношколске лектире у функцији унапређења културе*

- читања савременог дјетета у Републици Српској, зборник радова (ур. Слађана Миљеновић), Бијељина: Педагошки факултет, 123–145.
22. Novaković, Aleksandar (2022b), „Alternativni postupci prilikom učenja prezenta u nastavi srpskog kao stranog jezika”, u: *Jezik, književnost, alternative, zbornik radova sa međunarodnog naučnog skupa* (ur. Biljana Mišić Ilić, Vesna Lopičić), Niš: Filozofski fakultet, 593–605.
 23. Новаковић, Александар, Емилија Јовић (2022), „Анализа и класификација грешака студената из Русије на почетном нивоу учења српског језика као страног”, *Philologia Mediana* 14, 315–339.
 24. Обрадовић, Радмила (2011), „Француске релативне реченице уведене релативном прилошком заменицом *où* и еквиваленти у српском језику”, *Зборник радова Филозофског факултета у Приштини*, 41, 355–372.
 25. Рејић, Slavica (2009), „Neologizmi u francuskom poslovnom jeziku kao sredstvo za očuvanje i obogaćivanje francuskog jezika”, *Ekonomске теме*, 47(2), 177–190.
 26. Perišić Arsić, Olja (2016), „Analiza grešaka u srpskom jeziku kao stranom na primeru italofona”, *Srpski kao strani jezik u teoriji i praksi*, III, 155–168.
 27. Пипер, Предраг, Иван Клајн (2013), *Нормативна граматика српског језика*, Нови Сад: Магица српска.
 28. Poon, Anita (1992), „Action research: A study on using TV news to improve listening proficiency”, *Research Report*, 14(1), 1–70.
 29. Radojević, Danijela (2016), „Sintaksičko-stilske karakteristike eliptičnih rečenica u književnoumetničkim tekstovima (na primjerima iz jezika međuratne crnogorske pripovjedačke proze)”, *Rasprave*, 42(2), 587–598.
 30. Rubin, Joan (1994), „A Review of Second Language Listening Comprehension Research”, *Modern Language Journal*, 78(2), 199–221.
 31. Ruskova Đermanović, Svetla (2013), „О неким морфолошким грешкама код студената србистике на Универзитету у Пловдиву”, u: *Srpski jezik, književnost, umetnosti*, knj. I: *Tradicija i inovacije u savremenom srpskom jeziku* (ur. Miloš Kovačević), Kragujevac: FILUM, 503–510.
 32. Станковић, Селена (2015), „О једној специфичној употреби личних заменица у француском и српском језику”, у: Тематски зборник радова [са четвртог Међународног научног скупа Наука и савремени универзитет 4, том I] *Језик и књижевност у контакту и дисконтакту* (ур. Бојана Димитријевић), 285–301
 33. Stempleski, Susan, Paul Arcario (1992), *Video in second language teaching: Using, selecting, and producing video for the classroom*, Alexandria, VA: TESOL.
 34. Судимац, Нина (2019), „Најчешће грешке приликом усвајања српског језика као страног код студената румунске националности”, *Исходишта* 5, Темишвар: Савез Срба у Румунији – Центар за научна истраживања и културу у Румунији – Филозофски факултет Универзитета у Нишу, 5(1), 441–455.

35. Sudimac, Nina (2020), „An analysis of phonetic-phonological and orthographic errors when learning Serbian as a Foreign Language”, *Facta Universitatis* (Series Linguistics and Literature), 18(1), 109–118.
36. Terantino, Joseph (2011), „Emerging Technologies: Youtube for Foreign Languages: You have to see this video”, *Language Learning & Technology*, 15(1), 10–16.
37. Урошевић, Данка (2015), *Релативна реченица у шумадијско-војвођанском дијалекту* (докторска дисертација), Нови Сад: Филозофски факултет.
38. Ćosić, Vjekoslav (1975), „Glagolski vid u francuskom jeziku”, *Svezak*, 14(6), 65–75.
39. Halupka-Rešetar, Sabina (2011), *Rečenični fokus u engleskom i srpskom jeziku*, Edicija E-disertacija, knjiga 1, Novi Sad: Filozofski fakultet.
40. Joiner, Elizabeth G. (1990), „Choosing and using videotext”. *Foreign Language Annals*, 23(1), 53–64.
41. Штасни, Гордана (2012), „Нерегистроване глаголске именице у српском језику”, *Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду*, XXXVII, 301–321.

Извори

1. V1: Арно Гујон на ТВ „Студио Б”, 2011, <http://skr.rs/z4HM>.
2. V2: Арно Гујон на ТВ „Пулс”, 2011, <http://skr.rs/z4H4>.
3. V3: Хуманитарци из Француске помажу спортистима на Косову, 2011, <http://skr.rs/z4Hк>.
4. V4: Репортажа о НВО „Солидарност за Косово”, 2011, <http://skr.rs/z4HX>.
5. V5: Арно Гујон на Пинк ТВ, 2011, <http://skr.rs/z4Hc>.
6. V6: Пакећићи из Француске за српску децу на Косову, 2011, <http://skr.rs/z4H8>.
7. V7: Арно Гујон говори о божићној посети Косову и Метохији, 2011, <http://skr.rs/z4Hi>.
8. V8: Емисија „Без визе” на РТС-у о СК и Арноу Гујону, 2011, <http://skr.rs/z4Hm>.
9. V9: Интервју са Арноом Гујоном на Дан државности, 2012, <http://skr.rs/z4HN>.
10. V10: Интервју са Арноом Гујоном о шпанском хуманитарном конвоју на КиМ, 2012, <http://skr.rs/z4HG>.
11. V11: Разна питања за НВО „Солидарност за Косово”, 2012, <http://skr.rs/z4Hf>.
12. V12: Ивана Гајић и Арно Гујон у емисији „Летња шема”, 2012, <http://skr.rs/z4H0>.
13. V13: Арно Гујон на РТС-у, 2012, <http://skr.rs/z4HS>.
14. V14: Помоћ из Француске народним кухињама на Косову и Метохији, 2012, <http://skr.rs/z4HK>.
15. V15: Сарадњом до најугроженијих, 2012, <http://skr.rs/z4HE>.
16. V16: „Солидарност за Косово“ обнавља школу на Космету, 2012, <http://skr.rs/z4HU>.
17. V17: Помоћ из Француске српској школи на Космету, 2012, <http://skr.rs/z4He>.
18. V18: Реконструисана школа у Стражи код Ђилиана, 2012, <http://skr.rs/z4Hw>.

19. V19: *Француска НВО „Солидарност за Косово” реновирала школу на Косову*, 2012, <http://skr.rs/z4Hg>.
20. V20: *Арно Гујон код Бобана Ковачевића*, 2012, <http://skr.rs/z4HO>.
21. V21: *Арно Гујон код Сање Лубардић на Студију Б*, 2013, <http://skr.rs/z4HI>.
22. V22: *Радио Слово љубве: разговор са Арноом Гујоном*, 2013, <http://skr.rs/z4Ht>.
23. V23: *Косово: Школа фудбала „Гикси Шилово” добија помоћ из Француске*, 2013, <http://skr.rs/z4HV>.
24. V24: *Студенти из Француске помажу деци на Косову*, 2013, <http://skr.rs/z4HZ>.
25. V25: *Б92: хуманитарна помоћ француских студената*, 2013, <http://skr.rs/z4Hy>.
26. V26: *Подвиг године: награђени најплеменитији у 2012, 2013*, <http://skr.rs/z4Hx>.
27. V27: *Арно Гујон – признање за најплеменитији подвиг године 201*, 2013, <http://skr.rs/z4HN>.
28. V28: *Божићни конвој стигао у Грачаницу*, 2013, <http://skr.rs/z4HD>.
29. V29: *Арно Гујон на путу ка Косову*, 2013, <http://skr.rs/z4HQ>.
30. V30: *Арно Гујон у школи „Никола Тесла” у Винчи*, 2013, <http://skr.rs/z4H2>.
31. V31: *Помоћ за енклаве на Косову од Француза и Италијана*, 2013, <http://skr.rs/z4HR>.
32. V32: *Косово: први хуманитарни конвој из Италије*, 2013, <http://skr.rs/z4HY>.
33. V33: *Помоћ из Француске за Србе*, 2013, <http://skr.rs/z4HI>.
34. V34: *Владика Теодосије и Арно Гујон потписали су хуманитарну сарадњу*, 2013, <http://skr.rs/z4HL>.
35. V35: *Донација НВО „Солидарност за Косово” за болнице Србије*, 2013, <http://skr.rs/z4HF>.
36. *Gujon 2014: Гујон, Арно (2014). Сви моји путеви воде ка Србији*. Београд: Службени гласник.

Aleksandar M. Novaković
Jelena M. Stošić
University of Niš
Faculty of Philosophy
Department of Serbian Studies

**MISTAKES OF FOREIGNERS IN THE USE OF THE SERBIAN
LANGUAGE IN THE MEDIA (ON THE EXAMPLE OF
ARNAUD GOUILLON)**

Summary

The subject of this paper is the analysis of Arnaud Gouillon's mistakes in the first few years of learning Serbian as a foreign language, with the aim of identifying, classifying and statistical analysis of mistakes in the years

before and after moving to the Republic of Serbia. In this paper, we used the descriptive method, the method of theoretical analysis with the technique of video content analysis and the method of contrast. The research material consisted of a total of 35 videos from Arnaud Guillon's YouTube channel, published in the period from 2011 to 2013. The analysis of the research results showed us a tendency to reduce the number of errors in the years after relocation. In other words, the recorded number of errors on the morphological, syntactic, lexical and stylistic level is inversely proportional to the time of use of the Serbian language during public appearances, which once again showed that its application in the original linguistic and cultural environment appears as an important precondition for successful mastering.

► **Keywords:** teaching methods of Serbian as a foreign language, error analysis, Arnaud Guillon, YouTube.

References

1. Babić, Biljana (2014), „Greške u tvorbi prezentskih oblika na početnim nivoima učenja srpskog jezika kao stranog”, u: *Jezici i kulture u vremenu i prostoru*, III (ur. Snežana Gudurić), Novi Sad: Filozofski fakultet, 569–583.
2. Babić, Biljana (2015), „Greške u tvorbi oblika futura I na početnim nivoima učenja srpskog jezika kao stranog”, u: *Jezici i kulture u vremenu i prostoru*, IV/2 (ur. Snežana Gudurić, Marija Stefanović), Novi Sad: Filozofski fakultet, 143–153.
3. Babić, Biljana (2016), *Unutarjezičke greške na početnim nivoima učenja srpskog jezika kao stranog*, doktorska disertacija, Novi Sad: Filozofski fakultet.
4. Babić, Biljana (2016a), „Greške u tvorbi oblika participa aktiva na početnim nivoima učenja srpskog kao stranog”, u: *Srpski kao strani jezik u teoriji i praksi III* (ur. Vesna Krajišnik), Beograd: Filološki fakultet, Centar za srpski kao strani jezik, 143–154.
5. Babić, B. (2016b), „Greške u upotrebi oblika lokativa na početnim nivoima učenja srpskog jezika kao stranog”, u: *Teme jezikoslovne u srbistici kroz dijabroniju i sinhroniju* (ur. Jasmina Dražić, Isidora Bjelaković, Dejan Sredojević), Novi Sad: Filozofski fakultet, 703–726.
6. Babić, Biljana (2017), „Greške u upotrebi oblika genitiva na početnim nivoima učenja srpskog jezika kao stranog”, u: *Jezici i kulture u vremenu i prostoru*, VI (ur. Snežana Gudurić, Marija Stefanović), Novi Sad: Filozofski fakultet, 363–377.
7. Babić, Biljana (2018), „Unutarjezičke greške u upotrebi oblika akuzativa u srpskom jeziku kao stranom”, *Srpski jezik – studije srpske i slovenske*, XXII, 583–600.
8. Babić, Biljana (2020), „Najfrekventnije unutarjezičke greške u upotrebi padežnih oblika imenica u srpskom jeziku kao stranom”, u: *Srpski jezik kao strani u teoriji i praksi*, IV (ur. Vesna Krajišnik), Beograd: Filološki fakultet, 47–60.

9. Bardovi-Harling, Kathleen, B. A. S. Hartford, R. Mahan-Taylor, M. J. Morgan, D. W. Reynolds (1991), „Developing pragmatic awareness: closing the conversation”, *ELT Journal*, 45(1), 4–15.
10. Berber, S. A. (1997), „Proficiency and comprehension of television news in a foreign language”, *Revista de Documentacao de Estudos em Linguistica Teorica e Aplicada* (D.E.L.T.A.), 13(2), 177–190.
11. Brinton, Donna, William Gaskill (1987), „Using news broadcasts in the ESL/EFL classroom”, *TESOL Quarterly*, 12(4), 403–413.
12. Golušić Bokan, Jadranka (2009), *Gramatika francuskog jezika*, Beograd: Edicija.
13. Đorđević, Kristina (2017), „Analiza grešaka slovačkih maternjih govornika na početnom nivou učenja srpskog jezika kao stranog”, *Studia Balkanica Bohemo-Slovaca*, VII, Brno: Moravské zemské muzeum Ústav slavistiky Filozofické fakulty Masarykovy university, 691–697.
14. Iričanin, Gordana (1999), „Tipične interferencijske greške u nastavi stranih jezika (srpskog i nemačkog)”, *Naučni sastanak slavista u Vukove dane*, 28(1), 227–233.
15. Jovanov, Nataša (2011), „Interferencija grčkog kao L1 u srpski kao L2”, u: *Srpski kao strani jezik u teoriji i praksi*, II (ur. Vesna Krajišnik), Beograd: Filološki fakultet, 381–393.
16. Cauldwell, Richard T. (1996), „Direct encounters with fast speech on CD-Audio to teach listening”, *System*, 24(4), 521–528.
17. Kovačević, Miloš (2012), „Sintaksičkom konverzijom i semantički uslovljen vezani red riječi u savremenom srpskom jeziku”, *Srpski jezik, književnost, umetnost*, knj. 1, *Strukturne karakteristike srpskog jezika* (urednik M. Kovačević), Kragujevac: FILUM, 41–53.
18. Laurillard, Diana (2002), *Rethinking University Teaching: A conversational framework for the effective use of learning technologies* (2nd ed.), Routledge: Taylor & Francis Group. doi: <https://doi.org/10.4324/9781315012940>
19. Milošević, Stefan (2016), „Tipologija gramatičkih grešaka ruskih govornika pri usvajanju srpskog jezika”, *Srpski kao strani jezik u teoriji i praksi*, III (ur. Vesna Krajišnik), 169–180.
20. Milošević, Stefan (2017), „Pravopisne greške ruskih govornika pri usvajanju srpskog jezika”, u: *Savremena proučavanja jezika i književnosti*, VIII/1 (ur. Miloš Kovačević, Jelena Petković), Kragujevac: FILUM, 163–170.
21. Novaković, Aleksandar (2022a), „Onlajn nastava književnosti na početku XXI veka”, u: *Inoviranje osnovnoškolske lektire u funkciji unapređenja kulture čitanja savremenog djeteta u Republici Srpskoj*, zbornik radova (ur. Sladana Miljenović), Bijeljina: Pedagoški fakultet, 123–145.
22. Novaković, Aleksandar (2022b), „Alternativni postupci prilikom učenja prezenta u nastavi srpskog kao stranog jezika”, u: *Jezik, književnost, alternative, zbornik radova sa međunarodnog naučnog skupa* (ur. Biljana Mišić Ilić, Vesna Lopičić), Niš: Filozofski fakultet, 593–605.

23. Novaković, Aleksandar, Emilija Jović (2022), „Analiza i klasifikacija grešaka studenata iz Rusije na početnom nivou učenja srpskog jezika kao stranog”, *Philologia Mediana* 14, 315–339.
24. Obradović, Radmila (2011), „Francuske relativne rečenice uvedene relativnom priloškom zamenicom où i ekvivalenti u srpskom jeziku”, *Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Prištini*, 41, 355–372.
25. Pejić, Slavica (2009), „Neologizmi u francuskom poslovnom jeziku kao sredstvo za očuvanje i obogaćivanje francuskog jezika”, *Ekonomске теме*, 47(2), 177–190.
26. Perišić Arsić, Olja (2016), „Analiza grešaka u srpskom jeziku kao stranom na primeru italoфона”, *Srpski kao strani jezik u teoriji i praksi*, III, 155–168.
27. Piper, Predrag, Ivan Klajn (2013), *Normativna gramatika srpskog jezika*, Novi Sad: Matica srpska.
28. Poon, Anita (1992), „Action research: A study on using TV news to improve listening proficiency”, *Research Report*, 14(1), 1–70.
29. Radojević, Danijela (2016), „Sintaksičko-stilske karakteristike eliptičnih rečenica u književnoumetničkim tekstovima (na primerima iz jezika međuratne crnogorske pripovjedačke proze)”, *Rasprave*, 42(2), 587–598.
30. Rubin, Joan (1994), „A Review of Second Language Listening Comprehension Research”, *Modern Language Journal*, 78(2), 199–221.
31. Ruskova Đermanović, Svetla (2013), „O nekim morfološkim greškama kod studenata srbistike na Univerzitetu u Plovdivu”, u: *Srpski jezik, književnost, umetnosti*, knj. I: *Tradicija i inovacije u savremenom srpskom jeziku* (ur. Miloš Kovačević), Kragujevac: FILUM, 503–510.
32. Stanković, Selen (2015), „O jednoj specifičnoj upotrebi ličnih zamenica u francuskom i srpskom jeziku”, u: *Tematski zbornik radova* [sa četvrtog Međunarodnog naučnog skupa Nauka i savremeni univerzitet 4, tom I] *Jezik i književost u kontaktu i diskontaktu* (ur. Bojana Dimitrijević), 285–301.
33. Stempleski, Susan, Paul Arcario (1992), *Video in second language teaching: Using, selecting, and producing video for the classroom*, Alexandria, VA: TESOL.
34. Sudimac, Nina (2019), „Najčešće greške prilikom usvajanja srpskog jezika kao stranog kod studenata rumunske nacionalnosti”, *Ishodišta* 5, Temišvar: Savez Srba u Rumuniji – Centar za naučna istraživanja i kulturu u Rumuniji – Filozofski fakultet Univerziteta u Nišu, 5(1), 441–455.
35. Sudimac, Nina (2020), „An analysis of phonetic-phonological and orthographic errors when learning Serbian as a Foreign Language”, *Facta Universitatis* (Series Linguistics and Literature), 18(1), 109–118.
36. Terantino, Joseph (2011), „Emerging Technologies: Youtube for Foreign Languages: You have to see this video”, *Language Learning & Technology*, 15(1), 10–16.
37. Urošević, Danka (2015), *Relativna rečenica u šumadijsko-voždanskom dijalektu* (doktorska disertacija), Novi Sad: Filozofski fakultet.

38. Ćosić, Vjekoslav (1975), „Glagolski vid u francuskom jeziku”, *Svezak*, 14(6), 65–75.
39. Halupka-Rešetar, Sabina (2011), *Rečenični fokus u engleskom i srpskom jeziku*, Edicija E-disertacija, knjiga 1, Novi Sad: Filozofski fakultet.
40. Joiner, Elizabeth G. (1990), „Choosing and using videotext”. *Foreign Language Annals*, 23(1), 53–64.
41. Štasni, Gordana (2012), „Neregistrovane glagolske imenice u srpskom jeziku”, *Godišnjak Filozofskog fakulteta u Novom Sadu*, XXXVII, 301–321.

Izvori

1. V1: *Arno Gujon na TV „Studio B”*, 2011, <http://skr.rs/z4HM>.
2. V2: *Arno Gujon na TV „Puls”*, 2011, <http://skr.rs/z4H4>.
3. V3: *Humanitarci iz Francuske pomažu sportistima na Kosovu*, 2011, <http://skr.rs/z4Hk>.
4. V4: *Reportaža o NVO „Solidarnost za Kosovo”*, 2011, <http://skr.rs/z4HX>.
5. V5: *Arno Gujon na Pink TV*, 2011, <http://skr.rs/z4Hc>.
6. V6: *Paketići iz Francuske za srpsku decu na Kosovu*, 2011, <http://skr.rs/z4H8>.
7. V7: *Arno Gujon govori o božićnoj poseti Kosovu i Metohiji*, 2011, <http://skr.rs/z4Hi>.
8. V8: *Emisija „Bez vize” na RTS-u o SK i Arnou Gujonu*, 2011, <http://skr.rs/z4Hm>.
9. V9: *Intervju sa Arnoom Gujonom na Dan državnosti*, 2012, <http://skr.rs/z4HN>.
10. V10: *Intervju sa Arnoom Gujonom o španskom humanitarnom konvoju na KiM*, 2012, <http://skr.rs/z4HG>.
11. V11: *Razna pitanja za NVO „Solidarnost za Kosovo”*, 2012, <http://skr.rs/z4Hf>.
12. V12: *Ivana Gajić i Arno Gujon u emisiji „Letnja šema”*, 2012, <http://skr.rs/z4HO>.
13. V13: *Arno Gujon na RTS-u*, 2012, <http://skr.rs/z4HS>.
14. V14: *Pomoć iz Francuske narodnim kuhinjama na Kosovu i Metohiji*, 2012, <http://skr.rs/z4HK>.
15. V15: *Saradnjom do najugroženijih*, 2012, <http://skr.rs/z4HE>.
16. V16: *„Solidarnost za Kosovo“ obnavlja školu na Kosmetu*, 2012, <http://skr.rs/z4HU>.
17. V17: *Pomoć iz Francuske srpskoj školi na Kosmetu*, 2012, <http://skr.rs/z4He>.
18. V18: *Rekonstruisana škola u Straži kod Gnjilana*, 2012, <http://skr.rs/z4Hw>.
19. V19: *Francuska NVO „Solidarnost za Kosovo” renovirala školu na Kosovu*, 2012, <http://skr.rs/z4Hg>.
20. V20: *Arno Gujon kod Bobana Kovačevića*, 2012, <http://skr.rs/z4HO>.
21. V21: *Arno Gujon kod Sanje Lubardić na Studio B*, 2013, <http://skr.rs/z4Hl>.
22. V22: *Radio Slovo ljubve: razgovor sa Arnoom Gujonom*, 2013, <http://skr.rs/z4Ht>.
23. V23: *Kosovo: Škola fudbala „Piksi Šilovo” dobija pomoć iz Francuske*, 2013, <http://skr.rs/z4HV>.
24. V24: *Studenti iz Francuske pomažu deci na Kosovu*, 2013, <http://skr.rs/z4HZ>.
25. V25: *B92: humanitarna pomoć francuskih studenata*, 2013, <http://skr.rs/z4Hy>.
26. V26: *Podvig godine: nagrađeni najplemenitiji u 2012, 2013*, <http://skr.rs/z4Hx>.

27. V27: *Arno Gujon – priznanje za najplemenitiji podvig godine 201*, 2013, <http://skr.rs/z4HH>.
28. V28: *Božićni konvoj stigao u Gračanicu*, 2013, <http://skr.rs/z4HD>.
29. V29: *Arno Gujon na putu ka Kosovu*, 2013, <http://skr.rs/z4HQ>.
30. V30: *Arno Gujon u školi „Nikola Tesla” u Vinči*, 2013, <http://skr.rs/z4H2>.
31. V31: *Pomoć za enklave na Kosovu od Francuza i Italijana*, 2013, <http://skr.rs/z4HR>.
32. V32: *Kosovo: prvi humanitarni konvoj iz Italije*, 2013, <http://skr.rs/z4HY>.
33. V33: *Pomoć iz Francuske za Srbe*, 2013, <http://skr.rs/z4HI>.
34. V34: *Vladika Teodosije i Arno Gujon potpisali su humanitarnu saradnju*, 2013, <http://skr.rs/z4HL>.
35. V35: *Donacija NVO „Solidarnost za Kosovo” za bolnice Srbije*, 2013, <http://skr.rs/z4HF>.
36. Gujon 2014: Gujon, Arno (2014). *Svi moji putevi vode ka Srbiji*. Beograd: Službeni glasnik.

Преузето: 11. 7. 2022.
Корекције: 31. 10. 2022.
Прихваћено: 7. 11. 2022.